

YENİDEN ŞEKİLLENEN “KAMU”YU İŞSİZLİK VE YOKSULLUKLA MÜCADELE EKSENİNDE YÖNETMEK*

** M. Cem TOKER

ÖZ

Kamu Yönetimi, klasik anlayıştan modern anlayışa geçiş doğrultusunda gelişim göstermiştir. Gelişmelerin çoğu daha çok “yönetim” bölümünde gerçekleşmiştir. Son zamanlarda ise “kamu” bölümünün talepleri doğrultusunda dikkate değer yaklaşım ve uygulamalar ortaya çıkmıştır. Geline aşamada “Hükümetin-Yönetimin Yeniden İcadı”na (Reinventing Government) ilave olarak kamunun problem ve talepleri doğrultusunda “Kamunun Yeniden İcadı”nın zamanı gelmiştir. Günümüzde sosyal siyasa, işsizlikle ve yoksullukla mücadele ve sosyal güvenlik kamu yönetiminin en popüler uğraşı alanlarıdır. Hem kamu yönetimi hem de

bu problemler, uygun ve sürdürülebilir sonuçlar elde edebilmek için disiplinler arası anlayış ve yaklaşımlara ihtiyaç duymaktadır. ABD gibi yaratıcı, entegre ve uygun çözüm yaklaşımlarını araştırıp Türkiye'nin öncelikleri doğrultusunda strateji ve politikalar dizayn etmemiz gerekmektedir. Kapsayıcı büyüme, liderlik, aktif ve pasif istihdam tedbirleri, stratejik yönetim, yetki ve sorumluluğun yatay ve dikey yayılması, mesleki eğitim ve hayat boyu öğrenim bu yaklaşımın bazı önemli bileşenleri olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamunun yeniden icadı, Kamu yönetimi, işsizlikle ve yoksullukla mücadele

*Bu makale, yazarın; “Yeniden Şekillenen ‘Kamu’yu Yönetmek”, Kalem Kitap, Ankara, 2016 kitabının ilgili bölümleri esas alınarak ve özetlenerek hazırlanmıştır.

** Doç. Dr. / Mülkiye Başmüfettişi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Eski Müsteşar Yardımcısı V.

ADMINISTRATING THE "REINVENTED PUBLIC" IN LINE WITH THE COMBATING UNEMPLOYMENT AND POVERTY

ABSTRACT

Public administration has been evolved from classic to modern understanding. Developments mostly occurred in "administration" side. Recently, considerable approaches and implementations has been come up through the demand of "public" side. Now in addition to "Reinventing Government", it is time to "Reinventing Public" and analyses its problem and demands. Nowadays social policy, combatting unemployment, poverty, and social security are the most popular subjects for public administration to deal with. Both public administration and these problems need interdisciplinary

understanding and approaches to get relevant and sustainable results. We need to explore creative, integrated and relevant experiences like US, and design strategies and policies align with the Turkish priorities. Inclusive growth, leadership, active and passive labor market precautions, strategic governance, vertical and horizontal authority and responsibility sharing, entrepreneurship, vocational education and lifelong learning would be the some important component of this approach.

Keywords: Reinventing public, Public administration, Combatting unemployment and poverty,

GİRİŞ

"Kamu Yönetimi", 1887 yılında Woodrow Wilson tarafından ilk olarak kullanılmaya başladığından bu yana, sosyal bilimlerin en önemli dallarından birisi haline gelmiştir. Bunda hem önemli bir alan olması hem de pratik hayatımız ile iç içe geçen uygulamaları öngörmesi etkili olmuştur.

En basit anlamıyla "Kamu" ve "Yönetim" kavramlarının bir araya getirilmesiyle oluşan bu disiplin, gelişmeyi, kendisini oluşturan bu iki kavramdaki gelişme ve değişimler yanında "Kamu Yönetimi" alanının giderek diğer disiplinlerle ilişki içinde olan ve onlardan etkilenen, dolayısıyla interdisipliner-disiplinler arası bir kimliğe doğru evrilmesi ile de yaşamıştır.

H. George Frederickson, "Kamu Yönetiminin Yeni Ruhu" adlı eserinde (1997:4) kamu yönetimi kavramında "kamu"nun yeni bir ruh kazanmasıyla bu alanda önemli değişiklikler olmaya başladığına işaret etmektedir.

Bu çerçeve yenilenmesiyle sosyal politika, işsizlikle mücadele, yoksullukla mücadele, yolsuzlukla mücadele, sosyal güvenlik, etik, çevre, eğitim ve sağlık yanında güvenlik gibi konular kamu yönetiminin kazandığı bu yeni ruhun önemli parçalarını oluşturarak, kamu yönetimi disiplininin önemli konuları haline gelmeye başlamıştır.

Kamu yönetiminde sosyal konuların önem kazanmaya başlaması

şeklinde ifade edilebilecek bu yeni renk, 1960'lı yıllarda oluşmaya başlamıştır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nde sosyal politikaların sosyal eşitlik çerçevesinde ülke gündemine gelmeye başlaması ve yeni yasalarla uygulamaya geçirilmesinin bu döneme rastladığı görülmektedir.

1990'lı yıllardaki Başkan Bill Clinton döneminde ortaya çıkan sağlık reformu konuyu bir kez daha alevlendirmiştir. Yine Başkan Obama'nın seçim sürecinde ve seçildikten sonra ön plana çıkardığı ve bir ölçüde gerçekleştirdiği sağlık reformu ile işsizlikle ve yoksullukla mücadele konsepti, kamu yöneticileri ve siyasetçilerin gündeminde ilk sırada yer almaktadır.

Kellough ve Selden (2003:165), ABD'de 20. yüzyıl boyunca federal seviyede en az 12 temel ve önemli, eyaletler seviyesinde ise belki saymanın zor olduğu reformun gerçekleştirildiğini ifade etmektedirler. Kamu yönetimindeki bu reformların çoğu kamu personel yönetimi alanında gerçekleşmiştir. Yönetimi oluşturan aygıtın yeniden icadı-şekillendirilmesi- Reinventing Government yaklaşımı bile başkaca şeyler ifade etmekle beraber, aslında "Kamu Personel Yönetiminin de Yeniden İcadı-Şekillendirilmesi" anlamına geliyor- personel yönetimi sistemine etkisi açısından incelendiğinde genel, anlamda istihdam,

kamu istihdamı gibi parametreler üzerinden kamu yönetiminde etkili olmuştur.

"Kamu Yönetiminde Anahtar Vak'alar" kapsamında bir çalışma yapan Shafritz, Russell ve Borick (2016:103), Başkan Obama döneminde "Yönetimin Yeniden İcadı-Şekillenmesi-Reinventing Government" yaklaşımının devlet aygıtının şekillenmesinin "Sürekliliği" kavramını bu anlayışa eklediğini, bir yandan ekonomik krizden çıkış anlamında yeniden yapılanmanın sürekliliği ve devamlılığı ön plana çıkarken diğer yandan kamu yönetiminin odaklandığı alanlara yeni alanlar da eklendiğini belirtmektedirler. Obama yönetimi döneminde kamu yönetiminde yeni kurulan 9 birim arasında Sağlık Reformu Ofisi, Sağlık Sigortası (Medicare ve Medicaide) İnovasyon Merkezi ön plana çıkmaktadır.

Yine aynı eserde Kamu yönetiminde personel yönetimi yanında istihdam ilişkilerinin de ön plana çıktığı (381-431), "Sosyal Eşitlik" in kamu yönetiminin yeni bir alanı olarak ortaya çıktığını belirtmektedirler.(431-467)

Kamu yönetimi, özellikle Amerikan ekolünün etkisiyle Kamu Politikaları Yönetimi-Public Policy Administration¹ yönünde de gelişme kaydetmiştir. "Kamu Politikaları Yönetimi" kamunun politikalarının yönetimi ve idaresi anlamına gelip,

kamunun yönetimi altında yaşayan vatandaşların bu yönetimden uzun süreli etkilenmelerinin analizidir. Kamu politikalarının yöneticileri kamu politikalarını ulusal, bölgesel ve yerel seviyede formüle ederler. Vatandaşlar ise bu yönetimden etkilenen aktif oyunculardır. Bu nedenle kamu politikalarının yönetimi insani bir çaba olarak görülebilir.

Bu anlamdaki kamu yönetimi kamunun yani vatandaşın sağlıktan suça kadar gelişen konularına mevzuat, düzenlemeler, kararlar ve uygulamalar ile müdahil olmasını gerektirmektedir.

Fisher, Miller ve Sidney (2007:i-xxv)e göre Amerika'da ortaya çıkan daha sonra Kanada, Avrupa'da ise İngiltere ve Hollanda'da ön plana çıkan kamu politikaları yönetimi, Hindistan'da gelişme kalkınmanın yönetimi, Kore'de ise vatandaş katımlı yönetim şeklinde gelişmiştir.

Nelson(2003)'a göre 20. yüzyılın son on yılı ile başlayan dönem ve devamı kamu yönetiminde ve kamu politikalarında refahı ön plana çıkarmıştır. Bu da yönetim ve demokratik yönetim ile cevap aranan yönetim anlayışını ön plana çıkarmıştır.

"Kamu"nun Yeniden Tanımlanması-İcadı-Şekillendirilmesi

Kamu Yönetiminde yeni yaklaşımların bir bölümü yukarıda değindiğimiz gibi "yönetim" kısmına

1- What is Public Policy Administration?, <http://www.wisegeek.com/what-is-public-policy-administration.htm#>

odaklanarak; yönetimin, bürokrasinin, yönetim aygıtının yeniden şekillenmesine odaklanırken bir bölümü ise "Kamu" dediğimiz kavramın tanımlanması, geliştirilmesi ve hatta yeni bir bakış açısıyla yeniden içeriklendirilmesi noktasında karakterize olmuştur.

Frederickson'a göre (1997:21), "kamu" kavramının "politika" ve "kamu yöneticileri" anlamından çıkıp, "vatandaşlar için koruma" anlamına kavuşması önemlidir.

Frederickson (1997:21), "kamu" kavramının, eski Yunan medeniyetinde vatandaşların katılım sağladığı "siyasi topluluk-kent-Polis" olarak ortaya çıktığını belirterek, vatandaşın site devletine bağlılığının ön planda olduğunun altını çizmekte ve buna karşılık site devletinin sorumluluğunun ise vatandaşlarına bakmak olduğunu ifade etmektedir. İşte bu noktada bu orijinal anlamın yeniden hatırlanması gerekmektedir. "Kamu" giderek bu orijinal anlamından uzaklaşarak "kamu yöneticileri" ya da "kamu yönetim-siyasa birimleri" anlamı ön plana çıkmıştır. Oysa "kamu" orijinal anlamında yani "Faydalanıcı" anlamında kullanılmalıdır.

Dewey (1954:116-117) bu konuda bir adım daha ileri giderek "Görevlilerin temsil ettiği düşünülen 'kamu' nun kendisi nerede?" diye sormuştur.

Bu yaklaşımdan hareketle daha da ayrıntılı olarak tahlillerine devam eden Dewey ve Frederickson (1954:30), "kamu"yu şu 5 şekilde tanımlamaktadırlar;

1- Çıkar grubu olarak kamu (çoğulcu perspektif)

2- Rasyonel seçici olarak kamu ("kamu seçişi" yaklaşımli kamu)

3- Temsil edilen kamu (yasama perspektifi)

4- Müşteri olarak kamu (hizmet sunum perspektifi)

5- Vatandaş olarak kamu.

"Kamu"yu bu yeniden tanımlama, özellikle kentleşme ve endüstrileşmenin sonucu gelişen sorunlara cevap veren bir kamu yönetimi anlayışının gelişmesine de kapı aralamıştır.

"Kentleşme ve Çevre Sorunları", bugün zaten Kamu Yönetiminin en önemli anabilim dallarından biri haline gelmiştir. Diğer yandan acaba kentleşme ve sanayileşme sonucunda önemli olarak ortaya çıkan ya da yeniden şekillenen, zincirleme olarak birbirinden etkilenen ve birbirini etkileyen işsizlik, yoksulluk, terör, sağlık, sosyal yardımlar, sosyal güvenlik gibi konular da yeni tanımlanan "kamu"nun yönetiminde önemli değişimler midir?

Bu sorunun cevabı elbette ki "Evet"tir. Kamu yönetimi sorunların sadece bir kısmı ile değil tamamı ile uğraşmalıdır ve sorunların birbirleriyle etkileşimiyle gelişimini mutlaka göz önünde bulundurmalıdır.

Endüstriyel toplum, yeni ilişki biçimleri üzerine şekillenmiştir:

- 1- Çalışma zamanı kişisel zamandan ayrılır,
- 2- İşyeri evden farklı bir yerdir ve ortamdır,
- 3- Emek karşılığı ücret vardır,
- 4- Sermaye birikimi yapan otorite kazanır.

Bu yeni ilişki biçimleri, "yeni tip kamu"nun bir sonucudur. Bu yönde gelişen "çağdaş kamu" kavramı, kendine has ve bağımsız bir anlam kazanmıştır. Bu karakteristiğın en önemli bir yansıması ise kamunun bilgi temelli çağdaş toplumlarda artık yönetimine etki etme ve onu etkileme hakkını kazanmış olmasıdır. Çünkü artık küresel bir köyde yaşamaktayız ve kamunun bu yeni arayüzü karşımıza bazen "sosyal", bazen "refah" bazen "vatandaş odaklı" bazen "yeşil" ve bazen de "insan hakları yönelimli" yönetim ya da devlet olarak karşımıza çıkmaktadır. (Frederickson, 1997:51)

Diğler taraftan bunlara şehir ve sanayi toplumu ile bilgi toplumunda yaşayan "kamu"nun, bir takım sosyal adaletsizliklere, dışlanmaya, ayrımcılığa, eşitsizliğe ve güvensizliğe açık ilişki biçimlerine maruz kaldığını eklemek gerekir. Bu durum karşısında yerel ya da merkezi takip eden, düzenleyen, denetleyen ve uygulayan bir "yönetim" e ihtiyaç duyulur.

İşsizlik, evsizlik, uyuşturucu

ve ilaç bağımlılığı, kirlilik ve çevre sorunları, eşitsizlik, ayrımcılık, dışlanma, etik, yolsuzluk, insan kaynakları yönetimi, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve terör gibi konular bu sürecin kamu yönetimine kazandırdığı yeni alanlar olmuştur.

Milakovich (2013: XVII, XVIII)'e göre 21. yüzyıl Kamu Yönetimini etkileyen ve geliştiren unsurlar olarak; terörle mücadele, sınır güvenliği, doğal afet yönetimi kadar temel sosyal değerlerdeki gelişmeler ve bu gelişmelere yönetimin cevap verme yükümlülüğü, sosyal sigorta konusundaki gelişmeler, sosyal ve ekonomik çevrede meydana gelen gelişmelere kamunun cevap verme yükümlülüğü, vatandaşlara müşteri yaklaşımı, küresel pazarlara girecek şekilde vatandaş gelişimine önem verilmesi, dış tedarik imkânlarının geliştirilmesi ve üretken istihdam imkânlarının geliştirilmesi ön plana çıkmıştır.

Frederickson (1997) kazanılan bu yeni ruhta kamunun, yönetime kendi lehine düzenlemeler yapması için baskı oluşturacak güce de kavuştuğuna dikkat çekmektedir. Bu süreçte bilgi toplumunda kamu, yönetimini bazen "refah", bazen "sosyal", bazen "vatandaş odaklı" bazen de "insan hakları" yönelimli yönetim haline getirmiştir.

Kamu yönetimi disiplinde önemli bir konu olarak görülen ve hatta Kamu Yönetimi ya da Kamu

Yönetimi ve Siyaset Bilimi gibi bölümlerde ders olarak okutulan "Sosyal Politika", sosyal nitelikli kamusal politikaları konu alan bir sosyal bilim dalıdır. Bu nedenle, başka kamusal niteliği olan politikalar gibi devlet eli ve denetimi altında sürdürülür.

Yerel yönetimler ile kar amacı gütmeyen gönüllü kuruluşların izleyecekleri sosyal içerikli politikalar, sosyal politikaları destekleyerek, güçlendirir.

Bu anlamda örgütlenme, kurum ve kuruluş ile yönetici anlamında kamu yönetimi, hem merkezi hem de yerel bazda sosyal politikaların uygulanmasında önemli bir enstrümandır.

1968'de geliştirilen "Sosyal Eşitlik Teorisi", aslında kamu yönetiminin üçüncü sütunu-ayağı olarak ortaya çıkıyordu. Bu teori aynı ekonomi disiplinine etki ettiği kadar kamu yönetimine de etki etmiş, özellikle kamu yönetiminin ayrılmaz parçası olarak "etkinlik" kavramını kamu yönetimine kazandırmıştır. Bu noktadan hareketle kamu yönetimi alanındaki araştırmalarda da bürokratik karar alma kuralları ve süreçleri ile politikaların uygulanmasında dikkate alınır hale geldi. (Frederickson,1990:228-237)

Bugün dünyanın pek çok üniversitesinde sosyal politika programlarının kamu yönetimi disiplini altında bulunması ve derslerinin bu bölümlerde verilmesi söz konusu

olduğu gibi, sosyal politika konusunda açılan programlarda kamu yönetimi dersi verilmesi hatta bazı yerlerde kamu yönetimi bölümünün sosyal politika adı altındaki okullarda açılması da söz konusudur.

Osborne ve Gaebler'in (1992:88) "Yönetişim" kavramı da, bu konuların gelişmesiyle kamu yönetiminde saygınlık, eşitlik, öngörülebilirlik ve istikrar açısından önemli gelişmeler kaydedildiğine işaret etmektedir.

Bu konuda gelişen yaklaşımların bir kısmı ise, kamu kavramındaki bu gelişmelerin kamuyu yöneten devlete yeni tanımlamalar yapılmasına sebep olduğuna işaret etmektedirler.

Waldo (1990:109), devleti bu yeni yönüyle "Kaynakları Yeniden Dağıtan Devlet" ve "Eşitlikçi Devlet" olarak yeniden tanımlamaktadır. Eşitliğin özellikle kamu yönetimine hâkim olan bir çerçeve haline gelmesi, uygulanan her kamu politikasında eşitliğin ön plana çıkarılması yanında kamu yönetimine eşitliği sağlayıcı adımları bizzat atma ve bu yönde bir yönetim sergileme işlevini de beraberinde getirmiştir.

Kamu yönetimi artık örneğin herkesin eğitim ve sağlık hizmetlerinden eşit yararlanması, her işsiz iş piyasasına girmesi, kimsenin ayrımcılığa tabi tutulmaması, dışlanma ile karşı karşıya kalmaması, yoksulların yoksulluktan kurtulmaları için eşit fırsatlar sağlanması gibi alanları iyi yönetmesi gerekliliği ile gelişerek

eşitliği bir nevi kamu yönetiminin üzerine oturduğu düzlemlerden birisi haline getirmiştir.

Bu teorik gelişmelerin pratikte realize olduğu iki önemli örnek ABD ve Avrupa Birliği (AB) olmuştur. Aslında bu iki örnekte kamu yönetimi sonuç olarak aynı yöne evrilmekle beraber, farklı dinamiklerin bu yöndeki gelişmelere neden olduğu ifade edilebilir.

ABD bir yandan gelişme ve kalkınma, diğer yandan yönetimini en iyi şekilde yapılandırmaya çalışırken, ülkesinin Çin gibi küresel sistemde her geçen gün ön plana çıkan bir ülkedeki gibi sosyal haklardan mahrum bir gelişme kaydetmemesini de öngörmüştür.

Bunun ABD açısından pratik sonuçları da olmuştur. Örneğin ABD'de kamu yönetimi son 25 yılda gerek çalışan, gerek kurumsal yapı gerekse de bütçe açısından 7 kat genişleme göstermiştir. Bu alanlarda yüzlerce yasa ve düzenleme yürürlüğe girmiş, kamu yönetiminde vatandaşın hayatını kolaylaştıran pek çok yeniliğe imza atılmıştır.

ABD için ifade edilmesi gereken bir diğer önemli husus da bu yönde yani kamu yönetimini "kamu"nun yeniden kavramsallaştırılmasıyla şekillendiren anlayışın bu yöndeki uygulamalarını iç içe geçmiş, birbirine eklemlenmiş ve birbirini tamamlayan şekilde yapılandırması olarak ifade edilebilir. Örneğin işsiz-

likle mücadele ile sosyal yardımlar hiçbir zaman birbirinden bağımsız olarak ele alınmaz. Yoksullukla mücadele için yapılan sosyal yardımlar, hep kişilere iş kazandırmak suretiyle sosyal yardıma muhtaç olmaktan çıkarma anlayışı üzerine odaklanmaktadır. Kişilerin sosyal yardımdan yararlanmaya devam edebilmeleri için işsiz iseler işsizlikten kurtulabilmek için belli bir çabayı gösterdiklerini ortaya koymaları gerekmektedir.

Bir diğer uygulama alanı olan AB'ye baktığımızda ise bir yandan ABD ve Çin ile rekabet etmek diğer yandan ise her halükarda Çin ve ABD'den daha "Sosyal bir Avrupa" olmak ön plandadır.

Bu hususta Çevre Sorunları alanında ön plana çıkan "Sürdürülebilirlik" kavramının bu yönde AB'yi yönlendiren en önemli dinamik olduğu söylenebilir. A.B., sosyal bir yönetim ve yaklaşım tarzı olmadan daha açık bir ifade ile toplumun tüm katmanlarını büyüme, gelişme, kalkınma ve yönetimin parçası yapmadan optimum ve sürdürülebilir bir gelişme yaşanamayacağını temel almaktadır. Bu konuda geliştirilen başta Lizbon Stratejisi olmak üzere tüm stratejiler toplumun kadın, engelli, dışlanan ve ayrımcılığa tabi tutulan tüm gruplarının dâhil edildiği bir strateji ile dünyada en rekabetçi bir yönetim ve ekonomi oluşturulabileceğine inanmaktadır.

Wonk ve Chan (1999:346)'a göre, Asya Pasifik ülkelerinde kamu yönetiminin gelişimine baktığımızda ise başta Çin olmak üzere kamu yönetiminin teorik ve pragmatik ve yönetim süreçlerinde karşılaşılan sorunları çözme odaklı geliştiğini, hatta Çin gibi politik baskının çok olması gereken ülkelerde bile bu anlamda siyasi etkiye daha az maruz kalarak sorun çözme odaklı şekillendiği görülmektedir.

Malezya ve Singapur'da ise kamu yönetiminin, hızlı değişim ve gelişime karşılık verme ihtiyacı ile şekillendiği görülmektedir. Sosyo kültürel ve sosyo ekonomik gelişmeler, sosyal sektörler ve sosyal aktivitelerin ön planda olduğu bir "Gelişim Yönetimi"ni beraberinde getirmiştir. Kamu yönetimine en büyük rol olarak sosyo ekonomik gelişmeye destek verme rolü verilmiştir. (Wonk ve Chan,1999:47)

Birleşmiş Milletler de kamu yönetiminde zaman içinde yaşanan gelişmeleri yakından izleyen çalışmalara imza atmış, 1951 yılında yayınladığı Kamu Yönetiminin Standard Teknikleri adlı kamu yönetiminin bilinen ilke ve teknikleriyle devletlerin uygulamalarını gözden geçirmiş, 1961 yılındaki "Kamu Yönetimi El Kitabı: Gelişmekte Olan Ülkelere Özel Referansla Güncel Konseptler ve Uygulamalar" ile de gelişmekte olan ülkelerde kamu yönetiminin şekillenişine bakmış ve

bu yaklaşımı 1975 yılındaki "Gelişim Yönetimi: Güncel Yaklaşımlar ve Eğilimler" eseri ile tamamlamış ve bu dönemde "Gelişim Yönetimi"nin ön plana çıktığına vurgu yapılmıştır.

Kamu yönetimini bir "Değişim Yönetimi" dinamiğine dönüştürmek, toplumdaki dinamik değişimin sürdürülebilirliğine hitap ettiği ölçüde başarılabilecektir.

Kamu yönetimi vatandaşların bu ortamda oluşan sağlık, eğitim, barınma ve her türlü sosyal hizmetler konusunda artan talepleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu, geniş sosyal eylem planlarını gerektirir bir önem arz etmektedir.

Kamu yönetiminde sivil toplum örgütlerinin de artan oranda etkili olmaya başlaması, sosyal alandaki ihtiyaçların kamuya aktarılmasının bir türevi de sayılabilir. Sivil toplum örgütlerinin sosyal konularda daha çok yönetime etki etme eğilimi bu nedenledir.

Sonuç olarak kamu yönetimini hem süreç hem de yapı olarak dinamik hale getiren hususlar sosyal değerler, yönetim biçimleri ve ideolojilerdeki değişimdir. Bu değişimin sürdürülebilir olması için kamu yönetimindeki değişimin politik irade ile de desteklenmesi gerekir (Rethinking Public Administration: 210-220)

2005 yılına gelindiğinde "Kamu Yönetiminin Yeniden Canlandırılması" adı verilen konseptin Birleşmiş

Milletler için Milenyum Gelişim Hedeflerinin gerçekleştirilmesi açısından önemli bir unsur olarak görülmeye başlandığı görülmektedir. Bu konsept;

■ Ekonomik ve Sosyal Karar Alma Mekanizmalarının Geliştirilmesi,

■ Saygınlık, Saydamlık ve Entegrasyonun Kuvvetlendirilmesi,

■ Sosyal Hizmet Sunumunda Güvenlik Gereklilerinin Sağlanması, bileşenlerinden oluşmaktadır. (Revitalizing Public Administration: Strategic Directions For The Future: 3)

Birleşmiş Milletlerin "Sürdürülebilir Kalkınma İçin 2030 Gündemi"(2015) sonrasında, 2015 Eylülünde dünya liderleri tarafından 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi gelecek 15 yıl için belirlenmiştir. Bu hedefleri BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon, "dünya liderlerinin halklarıyla yaptığı bir sosyal sözleşme" olarak ifade etmiştir.

Bu hedefler şunlardır;

- 1- Yoksulluğa Hayır,
- 2- Sıfır Açlık,
- 3- İyi Sağlık ve Esenlik,
- 4- Kaliteli Eğitim,
- 5- Cinsiyet Eşitliği,
- 6- Temiz Su ve Besin Güvenliği,
- 7- Makul ve Temiz Enerji,
- 8- Onurlu İş ve Ekonomik Büyüme,
- 9- Endüstri, İnovasyon ve Altyapı,
- 10- Azaltılmış Eşitsizlikler,
- 11- Sürdürülebilir Şehirler ve Toplumlar,

12- Sorumlu Tüketim ve Üretim,

13- İklim Önlemi,

14- Su Altı Yaşamı,

15- Karada Yaşam,

16- Barış, Adalet ve Kuvvetli Kurumlar,

17- Amaçlar İçin Ortaklık

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Kamu Yönetimi-Public Administration for Sustainable Development (2016)'ne göre;

Kamu yönetimi devletin-hükümetin yerine getirdiği işlerde kamunun hayatını geliştirme yönünde önemli ve kritik bir rol oynayan adeta bir köşe taşıdır. Kamu yönetimini yeniden şekillendirme pozitif ve gerekli bir yoldur. Kamu yönetimini bunları başaracak şekilde modernize etmedikçe ve dönüştürmedikçe daha iyi bir gelecek mümkün olmayacaktır. 2030 hedeflerinin başarılabilmesi için kamu yönetiminin yerel, bölgesel, ulusal ve küresel seviyede sorumluluk belirleme ve takip mekanizması kurması gerekir. Bu vizyon, misyonun taşınabilmesi ve gerçekleştirilebilmesi için etkin, etkili, saydam, saygın ve vatandaş odaklı bir kamu yönetimini ve hizmet sunumunu gerektirmektedir.

Burada görüldüğü gibi kullanılan terimler itibarıyla "Stratejik Yönetim" tarif edilmektedir. Kamu yönetiminin bu alanda bir Stratejik Yönetim çatısı kurması ve bu çatının küreselden yerele inen çizgide bir yönetim ile yapılandırılması tarif edilmektedir.

Belirtilmesi gereken bir önemli nokta da artık karşımızda iyi örgütlenmiş sendika, dernek, vakıf vb. örgütlenme biçimlerinin içinde yer alan, yönetime her geçen gün daha çok katılmak isteyen, yönetimin daha saydam olmasını isteyen, yönetimi daha çok denetim ve gözetim altında tutmak isteyen bir kamu ile karşı karşıyayız.

Bugün sendikalar ve onların üst organları "sosyal taraf" olarak değil "sosyal ortak" olarak kabul edilmektedir. AB'de sosyal ortaklar bugün AB seviyesinde düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması mekanizmalarında da yer almaktadırlar.

Özet olarak, kamu yönetimi te-ori ve uygulamasında, "kamu"nun yeniden tanımlanması yaklaşımının yönlendirdiği, kamu yönetiminin, "gelişim ve değişim yönetimi" platformunda sürdürülebilirliğine doğru evrilen gelişmeler yaşanmaktadır. Bu gelişmeler kamu yönetiminin hem teorisini hem de pratiğini etkilemiştir.

Kamu yönetiminin hem "kamu" hem de "yönetim" bileşeninde ortaya çıkan gelişmelerin ve değişimlerin kombinasyonu ise kamu yönetimini 21. yüzyılın ilk 17 yılını geride bıraktığımız şu anda devamlı gelişime açık, değişime destek veren, değişime sürdürülebilir nitelik kazandıran bir görünümle karşımıza çıkmaktadır.

Sosyal politikalar yönetimi, işsizlikle ve yoksullukla mücadele

Türkiye'nin gündemindeki en önemli problemlerden birisidir. Bu önem aslında "Kamu Yönetimi" biliminin yeniden tanımlandığı bir süreç içerisinde yeniden şekillenmiş ve artmıştır.

"Kamu"; Yeniden Nasıl Tanımlanıyor? Yeniden Nasıl Şekilleniyor?

Kamu yönetimini, "kamu"yu yeniden tanımlar şekilde yeniden şekillendiren bakış açısı ve bunun arkasında yatan reel dinamiklerin oluşma ve kamu yönetimini yeniden şekillendirmesi sürecinde kamu yönetiminde yaşanan başkaca gelişmelerin de etkili olduğu görülmektedir.

Kamu yönetiminin dinamik gelişim süreci aslında tek bir parametrenin değil, çoklu parametrelerin birbirlerini karşılıklı etkileme ve şekillendirme düzleminde karakterize olmaktadır. Bu parametrelerin kendilerine özgü doğası olduğu gibi, bu karşılıklı etkilenme düzleminde biründükleri yeni biçimler de söz konusudur.

Bu parametrelere incelediğimiz şekillenme sürecine etki etme yönleriyle en azından başlıklar halinde değinmekte fayda vardır.

- 1- Yönetişim, İyi Yönetişim
- 2- İnsan Kaynakları/İşgücü
- Yönetimi, Planlaması,
- 3- Hizmette Yerellik, Subsidiarite
- 4- Stratejik Yönetim
- 5- Liderlik

Yeniden Şekillenen "Kamu" Yönetiminde İşsizlik, İstihdam, Yoksulluk ve Sosyal Gelişme Yönetimi

"Kamu"nun yeniden şekillendiği, tanımlandığı ya da icat edildiği kamu yönetiminde bu sürece etki eden en önemli kamu yönetimi dinamik ve yaklaşımlarına değindikten sonra, yeniden şekillenen kamu yönetiminin nasıl bir zemin ve çerçeveye oturduğuna ve bu yapının özelliklerine değinmekte fayda vardır. Bu zeminin ve çerçevenin karakteristikleri ve bu yapının özellikleri, bu alanın nasıl yönetilmesi gerektiği hususunda da bize ipuçları vermektedir.

İşsizlik ve istihdamın kendisi içinde bağlantılı bir parametreler ağı çerçevesi bulunduğu gibi bu zemin ve çerçevenin etkileşim içinde olduğu başkaca alanlar da bulunmaktadır.

Konumuz itibarıyla yoksulluk, işsizlik ve istihdam ile ilişkili en önemli alanlardan birisidir. Yoksulluk ve işsizlik birbirini etkilediği gibi, işsizlik ve istihdamı etkileyen faktörler de yoksulluğu etkileyebilmektedir.

Bu çerçevede şu hususlar ön plana çıkmaktadır;

1-İşsizlik ve Yoksulluğun Doğru Zemine Oturtulması

2-İşsizlik-İstihdam-Yoksulluk Bağlantısının Ortaya Konulması

3-Ekonomi-İstihdam-İşsizlik-Yoksulluk Bağlantısının Ortaya Konulması

4-Büyüme-İşsizlik-İstihdam-Yoksulluk Bağlantısının Ortaya Konulması

5-Kapsayıcı Büyüme Yaklaşımı

6-İstihdam Yaratan Büyüme

Yaklaşımı

7-Sosyal Güvenlik Yönetimi

8-Kayıtdışı İstihdamla Mücadele Yönetimi

9-Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve İstihdam Önündeki Engellerin Kaldırılması Yönetimi

10-Aktif ve Pasif İstihdam Politika ve Tedbirleri

11-Girişimcilik

12-Hayat Boyu Öğrenme

13-Mesleki Eğitim

İşsizlik ve Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Gelişme Yönetiminde Yerel, Yaratıcı ve Entegre Çözümler

Tüm yönetim alanlarında olduğu gibi işsizlikle ve yoksullukla mücadele ve sosyal gelişme yönetimi merkezi idarenin kendi birimleri arasında, merkez ve taşra, merkez ve yerel yönetim arasında entegre bakış açısına, yetki ve sorumluluk paylaşımına, aynı hedefe yönelmiş ancak sahip olunan enstrümanlar özelinde gelişmiş bir yönetim ağı ilişkisine ihtiyaç göstermektedir.

Belirtilen anlamdaki ilişkisi bir hiyerarşik ilişki ya da düzeysel ilişki olmaktan çok işlevsel bir ağ ilişkisi olmak durumundadır. Kamu yönetimi bütünü, bu ağın gerekli her noktasını, gerektiği zaman, gerektiği

ölçüde ve gereken amacı sağlamak üzere kullanılmalıdır.

İşsizlikle ve yoksullukla mücadele ve sosyal gelişme yönetimi gibi önemli konuların çözümü **yatay ve dikey sorumluluk paylaşımını** gerektirmektedir.

Yani merkezi idare düzleminde işsizlikle mücadele nasıl sadece Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının problemi, yoksullukla mücadele ve sosyal gelişme Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının sorunu olarak görülmemeli ve bu konuda katkı sağlayacak her bakanlık, kurum ve kuruluş ile sivil toplum ve sosyal ortaklar da işin içine girmeliyse bu durum dikey olarak merkez-yerel ilişkisi bakımından da doğrudur. Başka bir deyişle sadece merkez değil yerel ve taşra da taşın altına elini sokmalıdır.

Sendikalar ve bunların üst yapıları olan konfederasyonlar, odalar ve borsalar ve mesleki kuruluşlar

eskiden "sosyal taraf" olarak adlandırılırken artık "**sosyal ortak**" olarak adlandırılmaktadır. Bu nitelikleme ile gerek sorunları belirlemede ve gerekse de sorunları çözmeye kamu yönetimine bir ortak işlevi göreceklendir.

Yerel bazda da işin içine girme, işsizlikle mücadelenin sadece merkezi yönetimin çözebileceği bir sorun olmadığı ve **yerel dinamiklerin de devreye girmesi** gereğini de ortaya koymaktadır.

Dünyada ve tüm A.B. ülkelerinde başarılı işsizlikle mücadele stratejileri ve uygulamaları **taşra idaresi ve yerel yönetimlerin etkin katılımıyla** olmuştur.

İşsizlik ve Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Gelişme Yönetiminde yatay ve dikey tüm düzeylerde işbirliği ve bu sayede işlev artışı anlamına da gelen söz konusu yapıyı basit bir şekilde aşağıdaki gibi gösterebiliriz.

Yatay ve Dikey Yönetim-Yönetişim (Yönetiş Paylaşımı) Çerçevesi

Kamu Yönetiminin "Kamu"yu yeniden tanımlayan ve ona göre en önemli uğraş alanlarından birisi haline gelen işsizlikle ve yoksullukla mücadelede başarılı olabilmesi için genel bir çerçeve çizilmesi gerekir;

I-Konuya "Stratejik Yönetim" açısından yaklaşılmalı; misyon, vizyon ve stratejiler geliştirilmeli ve eldeki kaynak, imkan ve olanaklar bu stratejilere göre yönetilmelidir.

II-Yine "Stratejik Yönetim" anlayışı gereği riskler baştan belirlenmeli, pro-aktif yaklaşımla riskler azaltılmalı, kişilerin yoksulluk ve işsizlik çemberine ve döngüsüne girmesi baştan önlenmelidir.

III-"Yönetişim" yaklaşımını esas almalı ve işsizlikle ve yoksullukla

mücadele yönetimine ilgili tüm kurum ve kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, sosyal ortaklar, üniversiteler, basın ve hatta işsiz ve yoksulun kendisi ile katkı sağlayabilecek her kurum ve kuruluşu dahil etmelidir.

IV-Konunun yönetiminde "sorumluluk ve işbirliğinin yatay ve dikey olarak paylaşılması" önem taşımaktadır. Bu anlamda bölge bazında Kalkınma Ajanslarının ve il bazında valilerin konu ile ilgili Stratejik Planlamalar ve Uygulama Planları hazırlayarak uygulamaları gerekmektedir. Belediyelerin de bu alanda devreye girmesi ve bölge ve il strateji ve planları ile uyumlu planlama ve uygulama yapması gerekmektedir.

V-Sorun çözümünde “soruna en yakın birimin etkin müdahalesi” esas alınmalı, yerel ve soruna en yakın sorun çözme kapasiteleri geliştirilmeli ve aktive edilmelidir.

VI-“Kapsayıcı Büyüme ve Kalkınma” anlayışı esas alınmalı kalkınma ve gelişmeden toplumun tüm katmanlarının mümkün olduğunca istifadesine önem verilmelidir.

VII-“Sürdürülebilir Kalkınma” anlayışı esas alınmalı ve kalkınmanın toplumun bütüncül gelişimiyle sürdürülebilir kılınabileceği unutulmamalıdır.

VIII-“Performans Değerlendirmesi ve Yönetimi” dikkate alınarak bu alandaki kurum ve kuruluşlar ile yöneticilerin performansları bu alanda belirlenecek kriterlerle değerlendirilmeli ve performansları devamlı geliştirilmelidir.

IX-“Entegre Çözüm” esas alınmalı işsizlikle ve yoksullukla mücadeleye etki eden işgücü piyasası, yatırım ortamı, sosyal güvenlik düzenlemeleri, teşvik ve krediler, mevzuat ve idari düzenlemeler gibi enstrümanlar hep birlikte, entegre, eş zamanlı, maksimum sonuç verecek ve birbirlerinin etkilerini arttıracak şekilde kullanılmalıdır.

X-“Sorun Önceliği Algılaması Değişimi” gerekmektedir. Vali kaymakam, belediye başkanları ve katkı verecek tüm aktörlerin işsizliğin ve yoksulluğun, büyüme

kalkınmanın sürdürülebilirliği ve kapsayıcılığının emniyet, asayiş, terörle mücadele, eğitim, tarım, alt-yapı gibi diğer alanlar kadar önemli olduğu kavranmalıdır.

XI-“Sorunların Bağlantılı Oluşu” dikkatlerden kaçırılmamalı, işsizliğin ve yoksulluğun emniyet, asayiş, terörle mücadele, sosyal yardımlar, sosyal hizmetler, sosyal güvenlik, sosyal barış ile bağlantılı sonuçlar doğurduğu unutulmamalıdır.

XII-Proje ve uygulamalarda “farkındalık yaratma ile sınırlı kalmamalı, farkındalığın uygulamaya geçirilmesi sağlanmalı”dır.

XIII-Sorunun çözümünde valiler, kaymakamlar ve belediye başkanları, stratejik yönetici vizyon ve misyonunu aşan şekilde zaman zaman “iyi yönetici kalıplarının ötesine geçen sosyal değişim yaratabilecek iyi liderlik” sergilemelidir.

Kamu yönetiminin bu yönde şekillenmesinde ülkemizde özellikle vali kaymakam ve belediye başkanlarımızın **“sosyal farkındalığı yüksek”** yani sosyal ortaklar ve sivil toplumla iç içe onların yaşadığı işsizlik ve yoksulluk sorunlarına duyarlı, sorunu onlarla beraber çözmeye çalışan, bu yönde **“motivasyon becerisi yüksek”, “vizyon ortaya koyabilen yani vizyoner”, “öz farkındalığı yüksek”,** kendini bu amaca yönlendirmesi noktasında **“öz yönetim kabiliyetine sahip”, “hedef**

yönelimli" gerektiği zamanlarda durumun özelliğinin gerekleriyle sınırlı **"amaç ve aksiyon yönelimli"** de olabilen **"liderlik"** özellikleri göstermesi gerekmektedir.

Çözüm yöntemleri her başlık altında ayrıntılı çözüm önerilerini içermekle birlikte ana başlıklar halinde şu şekilde ifade edilebilir. Bu önlemlerin entegre ve eş zamanlı uygulamaya geçirilmesi azami etki yaratacaktır.

1-İşsizlikle ve yoksullukla mücadelede toplumsal mutabakat sağlanması ve seferberlik ilan edilmesi, merkezi seviyede Ekonomik Sosyal Konsey, Üçlü Diyalog Mekanizmaları ve Sosyal Diyalogun, taşrada da her türlü kurul ve istişare mekanizmalarının bu yönde kullanılması,

2- Merkez, il ve yerel bazda "İşsizlikle ve Yoksullukla Mücadele ve Sosyal Gelişme Acil Eylem Planı" hazırlanması,

3-Sorumluluğun yatay yayılması anlamında sosyal ortaklar yani işçi ve işveren konfederasyon ve sendikaları, odalar ve sivil toplum örgütleri, üniversitelerin kamu ile birlikte işin içine girmeleri sorumluluk almaları ve kaynaklarını bu yöne yönlendirmelerinin sağlanması,

4-İşsizlikle ve yoksullukla mücadele ile sosyal gelişme yönetiminde sorumluluğun dikey yayılması, valilik ve kaymakamlıklar ile belediyelerin aktif rol almaları,

5-Valilik ve kaymakamlıkların

yatırım çekme ve istihdam yaratma ile ilgili **"tek durak ofis"** olarak işlemesi, yatırımcıların tüm iş ve işlemleri tek yerde tamamlamaları,

6-Bölge, il ve ilçeler bazında rekabet üstünlük alanları belirlenerek, vergi ile prim teşvik ve istisnalarının bölge, il ve ilçe rekabet üstünlüklerini destekler yönde kullanılması, her bölge, il ve ilçenin rekabet üstünlüğü olan alana ve o alanda yatırım ve yatırımcı çekmeye yönlendirilmesi, bu anlayışın **"Marka Kentler"** yaklaşımıyla entegrasyonu,

7-"Ulusal Rekabet Kurumu" kurularak, hem ulusal hem de yerel rekabet endeks ölçümleri yapılması, sivil bir inisiyatif olarak gelişen Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu (URAK)'nun hazırladığı "İllerarası Rekabet Araştırmaları Endeksi"nde² yer alan;

- Rekabet Endeksi,
- Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi Alt Endeksi,
- Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilik Alt Endeksi,
- Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyeli Alt Endeksi,
- Erişilebilirlik Alt Endeksi

kullanılarak illerindeki rekabeti etkileyen değişkenler, ağırlıklan-dırmalar, hesaplama yöntemleri ve başvurulan kaynaklar, tüm veriler ve parametrelerin istihdam ve yatırım ekseninde devamlı değerlendiril-

2- http://www.mirket.net/urak/wp-content/uploads/2014/04/URAK_IllerarasıRekabetçilikendeksi2009-2010.pdf

mesi, illerin rekabet pozisyonlarının sürekli iyileştirilmesi,

8-Marka ve patent yaratıcılığı ve tasarım alanlarına özel önem verilmesi ve teşvik edilmesi,

9-Araştırma geliştirme (ARGE) alanının başlı başına bir istihdam sektörü olarak ortaya çıkarılması, bu alan ve bu alana yatırımın en yüksek düzeyde özendirilmesi, bu alana yatırımın istihdam yaratan zincirleme etkisinin unutulmaması,

10-İş Kanunu başta olmak üzere, çalışma hayatı ve mevzuatı ile endüstriyel ilişkiler sistemindeki istihdamı artırmaya engel olan hüküm ve uygulamaların kaldırılması,

11-“Teşvik Sistemi”nin teşviklerin yatırımcı ve sermaye çekecek ve istihdam odaklı yapılanması ve performansları ile devamlılığının il ve ilçe bazında izlenmesi sistemi kurulması ve işletilmesi,

12-“Büyük Yatırım Projeleri Özel Teşvik Sistemi” esaslı il bazında özel çalışmalar yapılması, il'i büyük yatırımcılar için cazip hale getirecek altyapıyı oluşturacak çalışmalar yapılması,

13-Sosyal yardım sisteminin, devamlı sosyal yardım vermek yerine, **“istihdam edilebilir kılma ve iş kazandırma odaklı”** yeniden yapılandırılması, sosyal yardımların kişilerin kendilerini istihdam edilebilir kılma yönündeki eğitim başta olmak üzere gayretleri ile ilişkilendirilmesi,

14-Sosyal yardım alanlarının “Kamu Yararına Çalışma” ya da **“Toplumsal Amaçlı İstihdam”** yöntemiyle ağaçlandırma, sosyal hizmetler, evde bakım, özürlü bakımı gibi işlerle istihdama kazandırılması, gerekirse bunlara eğitim ve kurslarla beceri kazandırılması,

15-Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin bürokratik yazışmalar yapan yapıdan kurtarılarak, alana inen ve aktif çalışan kariyer, iş ve meslek danışmanları, mesleki eğitimciler, iş ve işveren ile yatırım destek danışmanları şeklinde sayılarının arttırılması, iş ve işçi arayanlar için **“Aktif İstihdam Tedbirleri”** uygulamaları bir kurum haline getirilmesi

16-Sosyal güvenlik sisteminin kayıt dışılığı önleyecek şekilde işleminin takibi, **esneklikle güvencenin en uygun şekilde entegrasyonu** çerçevesinde çalışmalar yapılması,

17-Sosyal güvenlik sistemi içinde primli ve primsiz sistemin birbirinin etkisini azaltır ve olumsuz etkiler şekilde işleyişi yerine primsiz sistemin primli sisteme aktif çalışan sağlayarak destekler şekilde işletilmesinin sağlanması, sosyal güvenlik fon birikimleri başta olmak üzere, bireyin ortak olduğu ulusal servetin en iyi bir biçimde kullanılabilmesini sağlamak üzere **primli ve primsiz sosyal güvenlik performansının il bazında takibi gelir arttırıcı ve gider azaltıcı önlemlerin alınmasının sağlanması,**

18- Kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamın il bazında azaltılması, kayıtlılığın teşviki, kayıt dışı riskinin azaltılması ve önlenmesi için işverenler, çalışanlar ve onların örgütlü yapıları olan sendikalar ile eğitim, bilinçlendirme çalışmaları yanı sıra, denetim fonksiyonunun iyi kullanılmasının sağlanması,

19-Girişimciliği ve kendi işini kurmayı özendirecek sistemin iyi işletilmesi, **KOSGEB** çalışmalarının, İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM), **KOBİ Proje Destek Programı, Tematik Proje Destek Programı, İşbirliği Güçbirliği Destek Programı, ARGE, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı, Genel Destek Programı, Gelişen İşletmeler Piyasası Kobi Destek Programı, Kredi Faiz Desteği, Laboratuvar Hizmetleri, Uluslararası Kuluçka Merkezi ve Hızlandırıcı Destek Programı, KOBİGEL- KOBİ Gelişim Destek Programı** ve üniversiteler bünyesinde bulunan ya da özel **Girişimcilik Kuluçka Merkezlerinden** etkin yararlanmanın gözetim, denetim ve yönlendirmesinin yapılması,

20- "Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı-GİSEP (2015-2018)"nın iller bazında uygulanmasının takip ve koordinasyonun sağlanması

21-Okullarda ve her eğitim platformunda "girişimcilik" eğitimlerinin verilmesi, 7-14 yaş arası geliştiği bilimsel olarak ortaya ko-

nulan girişimciliği geliştirmek üzere çalışmalar yapılması, girişimciler için her türlü desteğin verilmesi ve yönlendirmenin yapılması

22-Eğitim ve mesleki eğitim sisteminin hem orta öğrenim hem de yükseköğretimde "**Okul-Sanayi İşbirliği**" sağlanarak "**Okuldan İşe**" şeklinde yapılandırılması

23-İnsan kaynakları politikasının yeniden yapılandırılması, merkez ve taşrada geleceğe dair hangi **meslek, iş ve istihdam alanlarına ihtiyaç duyulacağına dair analizler** yapılarak, insan kaynağımızın bu analiz sonuçlarına göre planlanması ve yetiştirilmesi, yakın çevre başta olmak üzere diğer yerlerdeki analizler de değerlendirilerek **insan kaynağı ihraç** planlaması yapılması,

24-Mesleki eğitimin bu analiz ve planlara göre merkez ve yerelde yapılması, mesleki eğitim dal ve alanlarının yerel ihtiyaçlara cevap verecek şekilde planlanması,

25-Hayat boyu öğrenim ve **işbaşında eğitim** programlarının düzenlenmesi, bu konuda eğitim kurumları, sendikalar ve işverenlerin yönlendirilmesi ve desteklenmesi, **istihdam edilebilirliğin sürdürülebilirliğine** destek verilmesi,

26- Hayat Boyu Öğrenme(HBÖ) Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2014-2018'nun iller bazında ve yerel bazda uygulanmasının koordinasyon ve takibinin yapılması,

27-İş kaybetme riski olanlara özel

programlar uygulanması ve işsizler ordusuna katılmalarının **pro-aktif** olarak önlenmesi,

28- Tarım sektöründen koparak kırdan kente gelenlere özel sosyal yardım ve istihdam programları tasarlanarak uygulanması, onları istihdam edilebilir kılmaya önem verilmesi,

29- Yatırım ve yatırımcı önündeki tüm bürokratik engellerin kaldırılması, her ilde bunlar için "**Tek Adım Ofisler**" kurulması

30-Ekonominin **yatırım ve sermaye** çekecek şekilde yapılandırılması ve işlemesi, **yerelde geçerli teşviklerin** çok iyi tanıtılması, **organize sanayi bölgelerinin** kapasitelerinin geliştirilmesi mevcut kapasiteyi kullanmalarının yakın takip ve gözetimi,

31-Devletin gelir toplama ve harcama yapması sırasında ve sosyal yardımlarda **yoksulluk sınırlarının** dikkate alınması

32-İşgücü maliyeti ve sabit sermaye oluşumu içindeki her bileşende yer alan hususlarda düzenleme yapılarak maliyetlerinin takip edilmesi ve azaltılması

33-Küçük ve orta boy işletmelere istihdam odaklı destekler ve teşvikler sağlanması ve bunların **kullanım performanslarının takip edilmesi**

34-Rant yaratan ve sermaye sahibine yarayan büyüme yerine **istihdam sağlayan büyüme poli-**

tikalarının uygulanmasına önem verilmesi

35-Üretime kaynaklık etmeyecek tasarrufların atıl rant alanlarına yönelmesi ve ekonomi dışına çekilmesini önlemek için yerel bazda özel çalışmalar yapılması, **sermayenin istihdam yaratan yatırımlara yöneltilmesi,**

36- Kredi politikalarında istihdam yaratma kapasitesinin bir teşvik unsuru olarak değerlendirilmesi, **kredi faiz miktar ve sürelerinin istihdam artışı sağlanmasına endekslendirilmesi** için çaba sarf edilmesi,

37-İstihdam ve girişimcilğe prim veren mikro kredi anlayışının yaygınlaştırılması,

38-Özel istihdam bürolarının çalışmalarının yakından izlenmesi, daha aktif hale getirilmesi, özel istihdam kurumlarının kamu istihdam kurumlarıyla birbirlerini tamamlar biçimde çalışmasına önem verilmesi,

39-Kadınların işgücüne katılımını ve istihdamını desteklemek için çocuk, hasta ve yaşlı bakım alanlarının desteklenmesi,

40-İller özelinde etkili olabilecek sınır ticareti, sınır ticaret ihtisas bölgeleri gibi potansiyellerin iyi değerlendirilmesi,

41-İldeki sanayi ve ticaretin geliştirilmesi için başta odalar ve borsalar olmak üzere her kuruluşun çalışmalarının yakından izlenmesi, desteklenmesi ve yönlendirilmesi,

42-İhracat için yatırım ve üre-

timi artırmak, yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak, ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli şekilde temin etmek, dış finansman ve ticaret imkânlarından daha fazla yararlanmak üzere **serbest bölgelerde ve organize sanayi bölgelerinde** çalışan firmalar ile yakından ilgilenilmesi, sorunlarının çözülmesi, çalışmalarının takibi ve desteklenmesi.

İşsizlik, yoksulluk, az gelişmişlik hem bir sonuç hem de terör, çatışma, suç, göç ve sosyal sorunlar gibi başka sorunlar zincirinin nedenidir. Kamu, yöneticilerinden bu neden-sonuç zincirinin kırılmasını beklemektedir.

Bu etki, kamu yönetiminin insan hayatına en etkin ve etkili dokunuşu olma kapasitesine sahiptir.

Merkezi idaredeki tüm yöneticiler, valiler, kaymakamlar, belediye

başkanları, sosyal ortaklar, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve destek sağlayabilecek herkes, her kurum ve kuruluşun;

■ **Daha iyi ve sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemi,**

■ **Gelişmiş demokrasi,**

■ **İleri seviyede insan hakları,**

■ **İşsizlik ve yoksulluğun azaltılması,**

■ **İşsizlik ve yoksullukla bağlantılı terör, şiddet ve sosyal problemler riskinin azaltılması,**

■ **Sosyal gelişmenin tüm yönleriyle sağlanması,**

■ **Kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kalkınmanın yakalanması,**

■ **İnsan kaynağımız etkin kullanılması için hep birlikte el ele "kamu"yu hak ettiği en iyi biçimde yönetmeye destek vermesi temennimizdir.**

KAYNAKÇA

- Aktan,C.C.(2008),Stratejik Yönetim ve Stratejik Planlama,Çimento İşveren Dergisi, Temmuz Ağustos, <http://www.ceis.org.tr/dergiDocs/makale132.pdf>, Erişim:13.02.2016
- ALLUME Project, http://www.ehea.info/Uploads/ALLUME_ProjectDescription.pdf , Erişim:17.01.2016
- Arestic P. and J. McCombie(eds), *Rich and Poor Countries; Unemployment: Past and Present* (p.29-56), New York: Palgrave Mcmillan
- Armstrong, M.(2010), *Armstrong's Essential Human Resource Management Practice*, Kogan Page, US
- Bane, M.J., *Poverty Reduction Strategies for the US* (2008), http://www.brookings.edu/-/media/Events/2008/9/29-poverty/bane_paper.PDF,Erişim: 14.02.2016
- Bingöl, D.,*İnsan Kaynakları Yönetimi*,Beta Yayınları, İstanbul
- Cropf, R.A.(2008),*American Public Administration:Public Service for the Twenty-First Century*, NY, Pearson Education Inc.
- Çiner,C.U.;Karakaya,O.(2013); Merkez – Yerel İlişkileri ve Mülki İdarenin Dönüşümü,Ankara Üniversitesi SBF Dergisi,Cilt 68, No. 2,s. 63 – 93, <http://www.politics.ankara.edu.tr/dergi/pdf/68/2/3.-Can-Umut-Ciner.pdf>, Erişim:26.01.2016
- Dewey, J. (1954), *The Public and Its Problem*. Chicago: Swallow Press,
- Doing Business(2016), <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2016>, Erişim:03.03.2016
- Development Administration: Current Approaches and Trends (1975), UN Publication
- Fisher F., Miller J.G., Sidney M.S., *Handbook of Public Policy Analysis, Public Administration and Public Policy/125*, CRC Press,US,
- Frederickson, H.G. (1997) *The Spirit of Public Administration*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Frederickson H. G.(1990) *Public Administration and Social Equity*.Public Administration Review, v50 n2 Mar-Apr 1990
- Fremstad S.(2008) *Measuring Poverty and Economic Inclusion The Current Poverty Measure, the NAS Alternative, and the Case for a Truly New Approach*.
- G20 (2013) *G20 Leaders Declaration*, <http://www.g20.utoronto.ca/2013/2013-0906-declaration.html>, Erişim:03.01.2016
- Haan, A. and Thorat S.(2013), *InclusiveGrowth:More thanSafety Nets*, International Development Research Centre (IDRC)
- Handbook of Public Administration: Current Concepts and Practices with Special References to Developing Countries* (1961),UN Publication
- Hull,K.(2009), *Understanding the Relationship between Economic Growth, Employment and Poverty Reduction, Promoting Pro-Poor Growth: Employment* ,OECD
- Karakoyun,Y., *İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları*, <http://www.yoikk.gov.tr/upload/1%20%C4%B0stihdam%20Kurulu%20Sunum.pdf>, Erişim:01.02.2016
- Keleş R. (1995), "Hizmette Halka Yakınlık (Subsidiarite) İlkesi ve Yerel Yönetimler", *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, Vol. 4, No: 1

- Kellough J.E., Selden S.C. (2003), Reinvention of Public Personnel Administration: An Analysis of the Diffusion of Personnel Management Reforms in the States, Public Administration Review Volume 63, Issue 2, http://www.readcube.com/articles/10.1111%2F1540-6210.00277?r3_referer=wol&tracking_action=preview_click&show_checkout=1&purchase_referrer=onlinelibrary.wiley.com, Erişim:11.01.2016
- Köstekli, Ş. İ. (1999), Dünyada ve Türkiye 'de İşsizlik, Türk-İş Eğitim Yayınları, Ankara
- Leftwich, A. (1993), "Governance, Democracy and Development in Third World, Third World Quarterly, Vol. 14, No.3, s. 605-623)
- Life Long Learning Charter (2008), http://www.ehea.info/Uploads/LLL/EUA_LLL_Charter.pdf, Erişim:15.02.2016
- Lundström A.; Stevenson L.A. (2005), Entrepreneurship Policy, Theory and Practice, ISEN Publication, UK
- McKee, A.; Boyatzis R.; Johnstone F. (2008), Becoming a Resonant Leader, Harvard Business Press, US
- Milakovich, M. E.; Gordon G. J. (2013); Public Administration in America; Wadsworth Publication, USA,
- Mütevellioglu, N. ; Aksoy B., "İşsizlikle Mücadelede İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları (İİMEK)'nin İşlevi", www.calismailiskileri.org/download_pdf.php?id=1&f=1_rev1.pdf, Erişim:19.01.2016
- Nelson, B.J. (2003), Public Policy and Administration: An Overview, Oxford Scholarship Online Publications, <http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/0198294719.001.0001/acprof-9780198294719-chapter-24>, Erişim:26.01.2016
- Neumark D., Reed D. (2002), Employment Relationships in the New Economy, National Bureau of Economic Research, April,
- Osborne, D. & Gaebler T. (1992), Reinventing Government. Reading, Mass.; Addison-Wesley
- Principles of Public Administration (2015), SIGMA, <http://www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administration.htm>, Erişim: 14.02.2016
- Public Administration for Sustainable Development (2016), <https://publicadministration.un.org/en/paforsustainabledevelopment>, Erişim: 10.03.2016
- Reilly, P., (2003). Guide to Workforce Planning in Local Authorities, Employers Organization for Local Government, London.
- Rethinking Public Administration (2000), UNPAN Publication
- Revitalizing Public Administration: Strategic Directions For The Future (2005), UNPAN
- Schuler R.S. (1992), Strategic Human Resources Management, Organizational Dynamics, Volume 21, Issue 1, Summer
- Scuteri B. (2015), The State of Small Businesses in 2015, <http://www.business.com/entrepreneurship/the-state-of-small-businesses-in-2015/>, Erişim:04.01.2016
- Seepersad D.M. (2012), Characteristics Needed for Effective Leadership, PA Times, <http://patimes.org/characteristics-needed-effective-leadership/>, Erişim:19.02.2016
- Shafritz, J.M. (2004), The Dictionary of Public Policy and Administration, Boulder, CO: Westview Press
- Shafritz J. M., Russell E. W., Borick C.P. (2016), Introducing Public Administration, Routledge,
- Standards and Techniques of Public Administration (1951), UN Publication

- Sürdürülebilir Kalkınma İçin 2030 Gündemi, <http://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/post-2015/sdg-overview.html>, Erişim:17.02.2016
- Şirin, Ç.(2015), 92 Yıllık Büyüme Serüvenimiz, www.businessht.com.tr/yazarlar/cag-das-sirin/1068162-92-yillik-buyume-seruvenimiz, Erişim:16.01.2016
- Thirwall A.P. (2009) The Relevance of Keynes Today with Particular Reference to Unemployment in Rich and Poor Countries, <https://www.kent.ac.uk/economics/documents/tt/The%20Relevance%20of%20Keynes%20Today%20including%20mod.pdf>, Erişim:26.02.2016
- Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı 2015–2018(2015), <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150701-9-1.pdf>, Erişim tarihi:28.02.2016
- Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi 2014–2018 (2014), http://hboqm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_04/20025555_hbostratejibelgesi_2014_2018.pdf, Erişim tarihi:28.02.2016
- UN Sustainable Developments Goals (2015), <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>, Erişim: 14.02.2016
- Varoğlu K., Stratejik Yönetim ve İşletme Politikaları, http://www.baskent.edu.tr/~kva-roglu/stratejik_yonetim-isle471.ppt, Erişim:23.02.2016
- Waldo, D.(1990) A Theory of Public Administration Means in Our Time a Theory of Politics In N.B. Lynn and A. Wildavsky (eds.), Public Administration: The State of Discipline (p.38–54). Clatham, N.J.: Clatham House,
- Wilson, J. Q (1989) *Bureaucracy, What Government Agencies Do and Why They Do It*. New York: Basic Books
- Wong H. and Chan H.S. (eds) (1999) Handbook of Comparative Public Administration in the Asia-Pasific Basin, Marcel Dekker, USA
- World Bank (2016), What is Governance, <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/MENAEXT/EXTMNAREGTOPGOVERNANCE/0,,contentMDK:20513159--pagePK:34004173-piPK:34003707-theSitePK:497024,00.html>, Erişim:27.02.2016
- Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu,<http://www.yoikk.gov.tr/detay.cfm?MID=1>, Erişim:13.01.2016
- Yoksulluk Araştırması–2014, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18690>, Erişim: 09.02.2016
- 25 Öncelikli Dönüşüm Programı,[http://www.kalkinma.gov.tr/Documents/OD%C3%96P-06112014-Onuncu%20Kalk%C4%B1nma%20Plan%C4%B1%20\(2014-2018\)%20%C3%96ncelikli%20D%C3%B6n%C3%BC%C5%9F%C3%BCm%20Programlar%C4%B1%201%20Grup%20Eylem%20Planlar%C4%B1%20Bilgi%20Notu.pdf](http://www.kalkinma.gov.tr/Documents/OD%C3%96P-06112014-Onuncu%20Kalk%C4%B1nma%20Plan%C4%B1%20(2014-2018)%20%C3%96ncelikli%20D%C3%B6n%C3%BC%C5%9F%C3%BCm%20Programlar%C4%B1%201%20Grup%20Eylem%20Planlar%C4%B1%20Bilgi%20Notu.pdf),Erişim:12.02.2016
- Zeyrekli S., Ekizceleroğlu R.(2007),Avrupa Birliği Bağlamında Hizmette Yerellik (Subsidiarite) İlkesi ve İlkenin Türkiye Açısından Ele Alınışı, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 16, Sayı 3, Temmuz.s.29–48, http://www.todaie.edu.tr/resimler/ekler/6f5d9bb40946a88_ek.pdf?dergi=%C7a%F0da%FE%20Yerel%20Y%F6netimler%20Dergisi, Erişim:14.01.2016

